

POHÁDKY

KONTROLNÍ SKUPINA ŽÁKŮ

LEKCE:

1. POHÁDKY
2. LIDOVÉ POHÁDKY A SBĚRATELÉ
3. MODERNÍ POHÁDKY A JEJICH AUTOŘI

VÝUKOVÉ CÍLE:

Žáci:

- ⇒ vyjmenují typické prvky klasických pohádek,
- ⇒ vysvětlí rozdíl mezi klasickou pohádkou a autorskou pohádkou,
- ⇒ sami zformulují možný začátek pohádky,
- ⇒ vyjmenují autory pohádek a sběratele pohádek,
- ⇒ podle obrázků určí, o jakou pohádku se jedná.

POHÁDKY

(Literární výchova, 6. ročník,

1. lekce, kontrolní skupina)

VÝKLAD A ŘÍZENÝ ROZHOVOR

Učitel čte krátkou ukázkou klasické pohádky (libovolný výběr).

Odpovězte na otázky:

Jaké jsou typické rysy pohádek?

Jaké znáte pohádky? Jmenujte jejich názvy.

Kterou pohádku máte nejraději?

Jaké postavy vystupují v pohádkách?

Jaké pohádky se často opakují o Vánocích v televizi?

Proč máme pohádky tak rádi?

SKUPINOVÁ PRÁCE

Pracovní list č. 1.

Napište: čísla typická pro pohádky, jak pohádky začínají a jak končí (věty a formulace), postavy z pohádek, autory pohádek, které znáte (české a zahraniční).

Podle obrázků na okopírovaném pracovním listu uhodněte pohádku.

ZÁPIS DO SEŠITU

POHÁDKY

Dělení:

- fantastické;
- novelistické;
- legendární;
- zvířecí.

Prvky: smyšlený příběh, typické postavy, dobrý konec, vítězství dobra nad zlem, pohádková čísla (tři zlaté vlasy, sedmihlavá saň, devět synů, sedmero hor a řek, tři úkoly...), neurčité místo a neurčitý čas...

ÚKOL

Pracovní list č. 1.

Přečtěte si společně několik pohádkových začátků:

Žil jednou jeden vlk a jedna ovce. Ovečka se odtrhla od stáda a zabloudila v lese. A vlku, tomu je les jako rodný dům.

Před dávnými časy žil na velikém statku jeden bohatý pán. Všeho měl dostatek. V konírnách koně, ve chlévech krávy, ve stodolách nejlepší zrní. A pořád mu to bylo málo.

Za dávných dob zpívali všichni ptáci stejně. Povstal z toho veliký zmatek. Zaslechl třeba holub krásnou písničku a myslel si, že se to rozepěla jeho holubička. Vzlétl za hlasem a dostal se rovnou do drápů supovi.

Byl jednou jeden král a královna a tuze je rmoutilo, že nemají děti; život bez dítěte je jen půl života.

Vypráví se, že u jednoho boháče, který bydlel ve velkém, přepychovém domě, sloužily tři dívky.

PRÁCE S TEXTEM

Pracovní list č. 1.

Přečtěte si pohádku a odpovězte na následující otázky...

O neposlušných kozlátkách – B. Němcová

Byla jedna koza a ta měla čtyři kozlátka. Jedenkrát trefilo se, že musela sama někam odejít, snad na pastvu, i shromáždila kozlátka okolo sebe a povídala: „Já musím, milé děti, někam odejít a nechám vás tu na chvíli samotné. Vrátko zandám; ale to vám povídám, nikomu neotevírejte, dokud můj hlas neuslyšíte.“

Kozlátka přislíbila poslušenství, matka zandala pevně vrátka a s pokojem odešla.

Netrvalo to dlouho, přijde liška a začne volat: „Kozlátka, má děťátka, otevřete vaše vrátka, nesu vám plné kozičky mlíčka.“

Kozlátka poslouchala, poslouchala, ale potom odpověděla: „Neotevřeme, to není naší maminky hlas, naše maminka má tenký hlásek.“

Liška se ale tím odbýt nedala. Za chvíli přišla zase a volala tenčím hlasem: „Kozlátka, má děťátka, otevřete vaše vrátka, nesu vám plné kozičky mlíčka.“

Kozlátka poslouchala, poslouchala, ale potom odpověděla: „I neotevřeme, to není naší maminky hlas, naše maminka má ještě tenčí hlásek.“

Liška poodešla, ale za chvíli volala zase hlasem co možná nejtenčím: „Kozlátka, má děťátka, otevřete vaše vrátka, nesu vám plné kozičky mlíčka.“

Kozlátka poslouchala, ale nemohla tentokrát hlas matky rozeznat. Jedno řeklo: „Je to hlas naší maminky,“ druhé: „Není,“ třetí řeklo: „Otevřeme,“ čtvrté: „Neotevřeme.“ I nemohla se nikterak shodnout, co by měla dělat, až to přišlo posléz k pranic. Začala se notně trkat a v samé horlivosti vyrazila vrátka. Tu liška mezi ně vběhla a všechny čtyři roztrhala.

Možné otázky k textu:

Jak končí pohádka?

Vítězí dobro nad zlem?

Líbí se vám konec této pohádky?

Proč autorka zvolila špatný (smutný) konec?

Před čím pohádka varuje malé děti?

Jak by asi končila pohádka **O poslušných kozlátkách**?

Znáte i jinou variantu této pohádky? Porovnejte.

LIDOVÉ POHÁDKY

(Literární výchova, 6. ročník,

2. lekce, kontrolní skupina)

CVIČENÍ

Podle pokynů učitele:

- všichni se postaví do kruhu, na papír napíše odpověď na otázku: **Kdybych chtěl/a být pohádkovou postavou byl/a bych..., protože...;**
- papír složí na čtvrtky;
- podle pokynů učitele papíry předávám po kruhu, v určitý moment je možné kruh zastavit, papíry rozevřít a přečíst (žáci čtou potichu), komu se něco líbilo, může přečíst nahlas...;
- kruh uzavřeme tak, že se k nám zpátky vrátí náš papír.

PRÁCE S TEXTEM

Ukázka pohádky o Hloupém Honzovi

Jak Hloupý Honza k princezně přišel

Byl jeden král a ten měl moc hezkou princeznu. Král měl rád zábavy, rád se smál, hlavně když někdo lhal. Tak prohlásil jednou, když už mu nikdo na světě neuměl jaksepatří zalhat, kdo prý bude tolik prášit, až mu to nebude moci uvěřit a řekne: „Tohlenc, mordie, pravda není!“, ten že jako tu princeznu dostane za ženu a království že se mu k tomu přidá.

Tak jedenkrát usmyslí si hloupý Honza, že se tedy také o to pokusí. Táta povídá: „Honzo, dobře ti říkají hloupej, kampak s tou flintou? To tam už byli jinačí, měli víc než prostřední rozum. Vždyť ty neumíš lhát, každému řekneš pravdu do očí!“

Ale Honza že ne a ne a ne!

Jde tedy k panu králi. „Kdo je to?“ „Já, Honza.“ „A co ty tady, Honzo, pohledáváš?“

„Já tu nic nepohledávám, já si jdu pro vaši dcéru, šlechetnou a spanilou princeznu.“

„E šlaka, šlakovče, šlahoune! Koukejte chlapíka! Ten Honza má ale kuráž, jen co je pravda! Bud' ti zakřiknu, že lžeš, nebo ti uvěřím; bud' ti dám dceru, šlechetnou a spanilou princeznu za ženu, nebo tě ožením s konopnou oprátkou.“ To povídal král. No tak je dobře.

Honza začíná: „Tak já onehdá jdu do lesa. Nesu si tvarohovou pilu, medovou sekeru a z ranní mlhy udělaný klínek.“ „To všechno může být,“ skočí do řeči král. „Já řezu, řezu, řezy, řezy lípu, na tej lípě visela zlatá jablka. Ryc – lípa padla. Pařez byl tak velikánský, že dva regimenty se položily tu táborem a jedly ta jablka...“ „No ono tohle, semhle támhle-, může to taky být,“ usmíval se král.

„Teď jsem vzal ty piliny a soukal jsem z nich provaz k nebi tak silný jako věž na orlickém zámku. A – abych nezapomněl, když se mi nedostávalo toho provazu, tak jsem si ho dole uřízl a nahoře nadstavil.“ „Ale jak? No, no, je pravda, ono to taky může být, ptáci taky lítají, pročpak bys ty, Honzo, nemohl?“ usmíval se král.

„Ještě kousek, ještě drobet pilin – a hups do nebe! A koho nevidím, tatínka! E, pozdrav Pámbůh, tatínku, co tady děláte, prokristáčka?“ „To taky může být, ale žeprý máš, jak slyším, tátu ještě naživu. No, a mého tatíka, nebožtíka krále, jsi tam, Honzo, neviděl?“

„I jakpak ne, kakramente, bodejť! Zrovna to chci povídat. Viděl, a jak by neviděl? Byli spolu s mým tátou.“

„A co dělal můj pantáta král s tvým tátou?“

„Co prý dělal – inu, co dělal – vy mi to, pane králi, sotva uvěříte, až to řeknu, co dělal.“

„Tak Honzo, nezlob a řeč neprotahuj! Co dělal pantáta, nebožtík král?“

„Co by dělal? Pásl s mým tátou na zelené louce na nebi – prasata.“

„Tohlenc, mordije, pravda není, to je lež!“ rozhněval se král.

„Tohle jsem chtěl slyšet a dost,“ řekl vesele Honza, „šlechetná a spanilá princezna bude moje žena, do smrti nejdelší má nejmilejší.“

Pozn.: Čítanka pro 6. ročník (Jinan), strana 20.

Otázky a úkoly k textu:

Jmenujte postavy, které v pohádce vystupovaly.

Jakými větami pohádka začíná a končí?

Jaký další konec by se pro tuto pohádku hodil?

Popište Hloupého Honzu.

Čím by se Hloupý Honza, který se jenom válí doma na peci, mohl živit?

Vymyslete pro něj nenáročné povolání (nebo činnost).

OPAKOVÁNÍ

Prvky pohádky: konec – vítězí dobro nad zlem, pohádková čísla, nadpřirozené bytosti, kouzelné věci, místo a čas, dělení pohádek.

ZÁPIS DO SEŠITU

LIDOVÉ POHÁDKY

- patří k nejstarším a nejrozšířenějším pohádkám;
- záznamová pohádka (tradiční, vyprávěná mezi lidem), literární pohádka (umělecké převyprávění původního textu).

Sběratelé lidových pohádek:

Božena Němcová

Karel Jaromír Erben

František Hrubín

Braťři Grimmové

ÚKOL

Vzpomeňte si, o čem jsou pohádky O červené Karkulce, O Budulínkovi, O Smolíčkovi.

Čím se snaží tzv. dětská pohádka vychovávat děti?

Do příští hodiny přineste libovolnou pohádkovou knihu.

AUTORSKÁ POHÁDKA

(Literární výchova, 6. ročník,

3. lekce, kontrolní skupina)

PRÁCE S TEXTEM

Jan Werich – O rybáři a jeho ženě

Čtení textu, otázky k textu (nadpřirozené jevy, vítězí dobro nad zlem, nové komické prvky, moderní prvky).

Je možné pustit žákům audiozáznam čteného textu pohádky.

VÝKLAD

Autorská pohádka:

- jde o dílo autora, jehož jméno známe;
- oproti klasické lidové pohádce, ve které je vytvořen zcela imaginární svět a děj není časově ani místně vymezen, jsou v autorské pohádce více zastoupeny reálné prvky a konkretizace místa a času děje;
- kouzelné motivy se v těchto pohádkách stávají součástí každodenního reálného života;
- objevuje se ironie, humor, výsměch špatným lidským vlastnostem, parodie.

Autor: - vědomě narušuje některé základní principy lidové pohádky,

kompozici i styl;

- vnáší netradiční a aktualizované náměty;
- zřetelně projevuje myšlení a své postoje;
- užívá originální vypravěčský styl.

ZÁPIS DO SEŠITU

MODERNÍ AUTORSKÁ POHÁDKA

- autor pohádky je známý,
- konkrétní čas a místo děje,
- prvky humoru, originální styl vypravěče.

Autoři:

Václav Čtvrtek

Karel Čapek

Jan Werich

Ondřej Sekora

Hans Christian Andersen (souvislost s knihovnou: Noc H. Ch. Andersena)

Oscar Wilde

ÚKOL

Namalujte obrázek k pohádce O rybáři a jeho ženě.

Pokud na začátku hodiny žáci poslouchají čtený text z nahrávky, může jim učitel už předem zadat úkol a při poslechu již žáci přímo kreslí.

Jan Werich – O rybáři a jeho ženě

To byl totiž rybář a ten měl ženu a oba bydlili na břehu moře ve velikánské láhvi od octa. Můžete si představit, jak to tam v té láhvi páchlo kysele. No, ale chudí byli, co měli dělat?

Rybář chodil na ryby a žena čekala doma na úlovek. Ale jak to bývá u rybářů, žena se víc načekala, než on chytil. Jednou, takhle v úterý, rybář si vzal žížaly, šklubánek a bramboru, napíchl na udice, rozmach, nad hlavou zatočil a žbluňk - zapíchl prut a čekal na zabrání. Ani se pořádně neusadil, a ryba zabrala. Ťukla, pak zase, a najednou se mu šňůra natahuje - sek - a už ji táhne. Bránila se pěkně, jen co je pravda, ale rybář nepovolil, a už se voda čeří a ejhle, zlatá ryba! Dobřejch sedm kilo!

„Hej, rybáři!“ někdo volá. Daleko široko nikdo není.

„Hej, rybáři, pusť mne, nech mne žít!“ Rybář kouká jako blázen. Ryba mluví. Udice jí trochu vadila ve výslovnosti, pravda, šišlala trochu, ale nicméně rozuměl jasně, jak říká: „Pusť mne, já nejsem skutečná ryba, já jsem zakletý princ!“ Ryba, která mluví, stejně nemůže být dobrá, pomyslí si rybář. A povídá: „Dobrá, jdi si,“ a pustil ji.

Ale nějak mu to otrávil rybolov, složí pruty a jde domů. „Tak cos chytil?“ ptá se žena.

„Ale chytil jsem rybu, která byla princ. Tak jsem ji pustil.“ „A to jsi za to nic nechtěl?“ ptá se rybářova žena. „Dal jsi rybě život, či ne? A to se zadarmo nedělá. Běž zpátky a požádej ji o něco.“ „Oč?“ „Třeba o novou chalupu. Smrdí to tu po octě a byt nemůžeme dostat. Běž a řekni jí o chalupu.“ Tak šel. Nechtělo se mu prosit rybu, ale nechtělo se mu také hádat se s ženou. Přišel k moři a všiml si, že už není tak průzračné jako před chvílí. Žloutlo a kalilo se trošku.

Stoupl si na skálu a spustil: „Zlatá rybo, slyš má slova, vylez z vody, zjev se znova. Mám ženu zlou jako šídlo a pálí ji dobré bydlo.“

A ryba se zjeví a povídá: „No, co chce tvá žena?“ „Říká, že když jsem tě pustil, že mne máš odměnit. Nelíbí se jí bydlet v láhvi od octa. Chce chalupu.“ „Jdi domů, má chalupu.“ Rybář jde domů a vidí ženu, jak čeká před chalupou. „Pojď dál,“ povídá a vede ho do chalupy. Pěkné tři pokoje, jeden veliký a dva malé, s postelemi. A kuchyň plná nádobí, pánví, hrnků a všeho, co je potřebí k životu.

„Tak vidíš,“ povídá žena. „Máme chalupu.“ „A pěknou, do smrti máme pokoj!“ libuje si rybář.

„No, to se ještě uvidí,“ odsekla praktická žena, uvařila večeři a šli pod duchnu.

Asi za čtrnáct dní začala žena fňukat: Že prej je chalupa malá, že prej se jí nic nikam nevejde, že nemá kam uvést hosty, a todle a tamhle, a kdesi a cosi, a že zkrátka ať jde rybář a řekne rybě, že potřebují vilu.

„Vilu? Na co?“ „Jen jdi, ryba to ráda udělá, dala chalupu, dá vilu.“ S těžkým srdcem šel rybář. Přišel k moři, voda v něm kalná, šedivá, hustá. Ale klidná. Postavil se na skálu:

„Zlatá rybo, slyš má slova, vylez z vody, zjev se znova. Mám ženu zlou jako šídlo a pálí ji dobré bydlo.“ A ryba se zjeví a povídá: „No, co je zas?“ „Ale, má žena, jako tento, no, chtěla by vilu.“ „Jdi domů, má vilu.“ Jde rybář domů a kouká, před vilou stojí jeho žena a zve ho dál.

„To koukáš, co?“ A všude plno služebnictva se klaní. „Poklona, pane šéf.“ Šofér čistí kabriolet, kuchařky rukulíbají, milostivá paní rybářka s nosem nahoru z pokoje do pokoje provádí, lustry z křišťálu rozsvěcuje, zhasíná, do ledničky koukne a v jídelně s mužem zasedá.

A z oken jídelny je vidět park, plno květin a dále obora s jeleny, zajíci, bažanty a holubník na dvoře jako chrám veliký. „No, máme do smrti postaráno,“ jhne rybář.

„To se uvidí,“ odsekla praktická žena. A najedli se, napili se a šli pod péřové deky.

Ráno se žena probudí. Muž ještě spí. Koukne z okna a vidí krajinu sluníčkem zahřátou, v dálce hory. Ale nevidí oblaka a neslyší sýkorky, vidí jen majetek a slyší zvonit zlato.

„Hej, vstávej, oblékni se a hajdy k rybě. Řekni jí, že chci být králem nad celou zemí.“ „Aaaaa, co? Králem, kdo?“ „Já, ty moulo, běž k rybě!“ „To nebudu žádat, mám dost!“ „Možná ty, já ne! Oblékni se a jdi. Dala vilu, dá království.“ Zase s těžším srdcem, touže cestou k moři jde muž. Ví, že nečiní dobře, ale co má dělat, ženy se bojí a jejích nářků. A moře je černé, ode dna se kopce vody obracejí a smrdí hnilobou. Postaví se na skálu. „Zlatá rybo, slyš má slova, vylez z vody, zjev se znova. Mám ženu zlou jako šídlo a pálí ji dobré bydlo.“

No, co chce tvá žena?“ „No, žena - - chce bejt králem!“ A z vily se stal zámek. Plno věží a věžiček a všude vojsko a zlato a ocel a meče a erby a sluhové a dvořani a nevolníci a hudba a smích a ticho a pláč dole ve věžích. Ale tam rybář nepřišel. On vešel do veliké síně, kde bylo plno dvořanů. Vévodové a knížata, arciknížata a biskupové, arcibiskupové a preláti,

magnáti, grófové a lokajové, vojáci a generálové, hlupáci a archihlupáci, ale to pod řády a řetězy nebylo k poznání. Všichni se hluboce klaněli, protože neměli páteř. Tu jim vyndal krejčí, aby jim lépe seděly obleky. A nad nimi nahoře, na trůně míli vysokém, z ryzího zlata, seděla jeho žena, na hlavě diamantovou korunu a v ruce žezlo.

Po stranách stály dvorní dámy, každá o hlavu menší než ta první, od největší po nejmenší, a tupě se usmívaly.

„Tak co, jsi králem?“ optá se muž. „Baže,“ povídá rybářka. „Králem jsem!“ „Tak máme do smrti postaráno!“ „Nic nemáme,“ katí se žena a žene se po schodech z trůnu, šlápne si na vlečku a plác! leží na parketách. A zatímco dvořané omdlévají a jiní pomáhají, katí se žena: „A hned se seber a zpátky k rybě, že chci být císařem!“ „Nepůjdu, máš dost!“ „Půjdeš, nebo budeš o hlavu kratší, jsem tvůj král!“ Tak šel. Srdce z olova, nohy vlekl, až se k moři dovlekl. A moře bylo černé, jako by kvasilo. Bubliny jak z bahna šly k povrchu a puch ležel na hladině a zvedla se vichřice, takže se sotva na skále udržel, když volal: „Zlatá rybo, slyš má slova, vylez z vody, zjev se znova. Mám ženu zlou jako šídlo a pálí ji dobré bydlo.“

„No, co je to tentokrát?“ „Chce být císařem,“ už ani neřekl kdo, tak byl namíchanej. „Jdi domů, je císařem.“ A ze zámku se stala tvrz a hrad a palác v jednom. Rybář vstoupil do obrovského sálu, kde byly mraky knížat a erteplat a králů a místodržitelů a vicekrálů a vicemístodržitelů a diplomatů a vicediplomatů a hlupáků a vicehlupáků, ale to nebylo k poznání, protože měli více řádů a více řetězů. A uprostřed byl trůn z platiny dvě míle vysoký, a tam nahoře seděla rybářka a na hlavě korunu z uranu, žezlo z rádia a říšské jablko zlatá renetá.

Po straně trůnu stáli těžkooděnci, první dvě míle vysoký a každý druhý o hlavu menší, až do úplného pumprdlíka osmimilimetrového.

„Hej, ženo, jsi císař?“ volá nahoru rybář.

A z výše dvou mil odpovídá žena: „Nečum, neklábos, běž k rybě, chci být papež!“ „Papež?“ „No, papež, hlupáku!“ Už běží rybář, už nemyslí, už jen dělá, co mu žena řekla. A vítr se vzedmul nad krajem, sníh a plískanice, u moře hukot příboje. S každou vlnou milióny skřeků, mraky se plouží po vodě a dýchat se nedá, jak vítr člověka zalkne. A přece se dostal na skálu a přece zavolal:

„Zlatá rybo, slyš má slova, vylez z vody, zjev se znova. Mám ženu zlou jako šídlo a pálí ji dobré bydlo.“

„No, co je opět?“ „Papežem chce být!“ „Jdi domů, je papež!“ Když přišel domů, uviděl obrovský chrám a kolem plno paláců a zahrad. Všude plno stráží, které mluvily švýcarsky. A všude vonělo kadidlo a cinkaly zvonky a šepot zpovědnic zněl jak hukot Niagary.

A v nejkrásnějším paláci na vysokém trůnu ze svíček seděla jeho žena, na hlavě tiáru, třípatrovou korunu s nástavbou pěti křížků a šesti andělíčků, kteří stále zpívali hosana.

A na tlustých kobercích leželi králové a císařové a poslanci a policejní ředitelové a bili se v prsa, a jak se bili, řády jim zvonily. „Tak, teď jsi papež,“ povídá rybář, „a už nemůžeš být nic víc.“ „To se uvidí,“ odsekla praktická žena.

A sestoupila z trůnu za zpěvu aleluja a šli na večeři. Když byli pojedli každý po hovězím holoubátku, přikryli se andělskými křídly a usnuli.

Muž spal, jako kdyby ho do vody hodil. Vždyť se také nalítal za ten boží den. Ale žena nemohla spát. Převalovala se na posteli jako sousto trávy ve volské tlamě. A ne a ne usnout. Už začalo svítat. A jak tak kouká z okna, vidí, že se slunko vyhouplo nad obzor. Ukázalo čepičku, pak čelo, a jak se začalo usmívat na svět, světlo začalo tlačit měsíc za hory jako zátku do lahvice. A tu napadlo rybářku něco hrozného. Rejpla loktem do muže, vzbudila ho a křikla: „Honem se oblékej a utíkej za rybou! Chci pohybovat sluncem a měsícem, ať to zařídí!“ Muž se protahuje, zívá, ušim nevěří. „Nech mne spát!“ žadoní. „Dolů z postele, lenochu, a utíkej za rybou.“ A prásk, stáhla ho z postele, vyhrnula si noční košili a bim, kopla ho tam, na čem rybář obvykle seděl. „A žádné řeči! Nudím se a nechci se koukat, jak slunce a měsíc vycházejí a zapadají, kdy je napadne. Já to budu řídit a basta fidli,“ a do rybáře mydlí.

„Ale, ženo, pamatuj se, to zařizuje pánbu, do toho ti nic není.“ „A je mi! Já chci bejt pánbu. Dala ryba chajdu, dala vilu, krále, císaře, papeže, udělá mne bohem!“ Utíká muž k moři. A strhla se bouře, že sotva na nohou se udržel. A dul vítr, zelené listí rval ze stromů, domy kroužily ve víru jedlí a borovic, rybníky vysál a hodil na louku jako plivanec. A ve tmě, za svitu blesků jako krev červených, přišel rybář k moři. A to řvalo a ječelo, černé vlny s krvavou korunkou dorážely na skály a dalo mu práci, aby je překřikl:

„Zlatá rybo, slyš má slova, vylez z vody, zjev se znova. Mám ženu zlou jako šídlo a pálí ji dobré bydlo.“

„No, co tentokrát?“ „Chce být jako pánbu!“ „Jdi domů,“ povídá ryba, „najdeš ji v láhvi od octa.“ A tam ji našel, v kyselém smradu, rozcuhanou, mastnou, se špinavým krkem a okousanými nehty. A tam žijou oba dodnes.